

Miljö- och energidepartementet
Susanne Gerland/Johanna Jansson

103 33 Stockholm

Stockholm den 11 maj 2015

Remissvar Naturvårdsverkets förslag till författningsändringar för att genomföra EP och rådets förordning nr 517/2014.

Er referens M2015/420/R

Svenska Kyl & Värmepumpföreningen är branschorganisationen som samlar tillverkare, importörer, installatörer samt serviceföretag inom frys-, kyl- och värmepumpbranschen. Föreningen har 900 medlemsföretag, med ca 12 000 anställda. Årligen omsätter kyl- och värmepumpbranschen 12 miljarder kronor.

Svenska Kyl & Värmepumpföreningen, SKVP, ställer sig mycket positiv till ambitionen i förordningen och även till innehållet i stort. Efter samråd med ett flertal branschföreningar som påverkas av denna förordning ser vi ett behov att vissa skrivningar förtydligas och i en del fall kompletteras.

Kapitel 1 Allmänna bestämmelser

Artikel 2: Definitioner

”Återanvändning: förnyad användning av en återvunnen fluorerad växthusgas efter en grundläggande reningsprocess.”

Denna definition är olycklig och riskerar att bli en subjektiv bedömning av hur rent köldmediet är och vilken kemisk sammansättning köldmediet har efter denna ”grundläggande reningsprocess”. Vid avtappning från ett system kan, beroende på hur det görs, köldmediets sammansättning och därmed dess egenskaper förändras.

Skrivningen i förordningen (EG/517/2014 Art 13.3b) öppnar för att återvunnet köldmedium återanvänds i annan utrustning än den ursprungligen tappats ur från. I **Svensk Kylnorm** har man som god branschpraxis skrivit att återvunnet (avtappat) köldmedium endast får fyllas på i samma utrustning, vilket är ett normalt förfarande vid t ex ett serviceingrepp.

Återanvändning av återvunnet köldmedium enligt nuvarande skrivning kommer annars sannolikt leda till kortare livslängder för utrustningen, fler driftstopp och sämre

energieffektivitet under drift eftersom de vanligast förekommande HFC-köldmedierna består av flera komponenter vars sammansättning lätt förändras vid avtappning och påfyllning. Endast regenererat köldmedium enligt t.ex. AHRI standard 700: "2011 Standard for Specifications for Fluorocarbon Refrigerants" bör få användas för underhåll eller service av befintlig utrustning (EG/517/2014 Art 13.3b). Kan inte detta verifieras ska köldmediet endast användas i samma system det avtappats från eller destrueras.

"Nedmontering: slutlig avstängning och slutligt tagande ur drift eller bruk av en produkt eller utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser."

Nedmontering eller som det vanligare benämns, skrotning, bör kompletteras med texten att utrustningen även ska tömmas på köldmedium för att den ska räknas som skrotad (nedmonterad). Utrustning som bara stängs av och/eller kopplas ur elektriskt eller kopplas loss från övriga system, har fortfarande en potentiell läckagerisk p.g.a. övertrycket i utrustningen.

"Svensk Kylnorm: branschstandard Svensk Kylnorm i dess lydelse i februari 2007"

Svensk Kylnorm är ett viktigt verktyg och ett stort stöd för branschen som har tagits fram i samarbete med Naturvårdsverket, Arbetsmiljöverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Elsäkerhetsverket med flera. Svenska kyl- och värmepumpbranschen utgörs av många små och mellanstora företag. Svensk Kylnorm underlättar för dessa företag att ta till sig den omfattande svenska och internationella lagstiftning som berör deras verksamhet. Genom kontinuerlig uppdatering kan företagen följa de förändringar som sker på ett enkelt sätt och applicera dem. Svensk Kylnorm tar inte bara upp lagstiftning utan visar även på god praxis som bidrar till att få täta och energieffektiva anläggningar. Av dessa skäl vore det därför mycket olyckligt att ta bort hänvisningar till och definitionen av Svensk Kylnorm.

Kapitel 2 Begränsning

Artikel 3: Förebyggande av utsläpp av f-gaser

"Förbud mot f-gaser, (befintlig paragraf i förordning 2007:846)

9 § Det är förbjudet att leverera köldmedium som utgörs av f- gaser till andra mottagare än 1-5"

Dessa förbud efterlevs inte fullt ut och det har saknats tillsyn inom området. Den fria rörligheten för varor på den europeiska marknaden ger aktörer möjligheter att utan större risk leverera f-gaser direkt till både privatpersoner och företag utan någon som helst kontroll. Det är främst inom den mobila sektorn detta förekommer.

Mer kontroll och bättre tillsyn borde minska intresset att bryta mot lagen. Idag kan Installationscertifiering i Stockholm AB (INCERT), som ansvarar för person- och företagscertifieringen inom området, tillhandahålla ett dagligt uppdaterat register över alla

certifierade. Med detta register förenklas kontrollen av den som vill köpa köldmedium betydligt för grossister och andra köldmedieleverantörer, något som tidigare var ett problem.

Ett annat problem har varit inom byggvaruhandeln, där privatpersoner kunnat köpa icke hermetisk tillslutna aggregat utan installation, vanligtvis mindre luft/luftvärmepumpar. Nya förordningen skriver att ”*Icke-hermetiskt slutna utrustning påfylld med fluorerade växthusgaser får endast säljas till slutanvändare om det kan bevisas att installationen ska utföras av ett företag som är certifierat i enlighet med artikel 10*”, vilket vi välkomnar. Här är det viktigt att denna bevisbörda förtydligas. Ett förslag är ett dokument som det certifierade företaget/personen fyller i, signerar och lämnar till säljaren efter installationen vilket skulle underlätta kontroll av efterlevnad. Ett annat alternativ är att denna typ av utrustning endast får säljas inklusive installation.

Artikel 4: Kontroll av läckor

Övergång av kontrollgränser från kilogram till koldioxidekvivalenter (CO₂e), innebär en mer rättvisande miljöaspekt för utrustning innehållande f-gaser. I samband med läckagekontroll föreslås att ett krav på förebyggande underhåll införs. Detta krav har funnits tidigare i Sverige. Det ger många miljöfördelar i form av mer energieffektiv drift då utrustningen kontrolleras, injusteras och rengörs. I § 22 svenska förslaget anges även att Drift och skötselinstruktion ska finnas för att förhindra utsläpp. Vi förordar här en tydligare formulering som klart fastlägger att förebyggande underhåll av den så kallade ”9:punktsmodellen” som tidigare föreskrevs återupptas.

Genom ett förebyggande underhåll minskas antalet haverier och till dem relaterat köldmedieläckage. Utrustningens livslängd ökar också genom att förebyggande underhåll görs. Om detta sker i samband med de obligatoriska läckagekontrollerna blir den omedelbara merkostnaden för operatören dessutom liten för denna åtgärd. Totalt sett kommer operatören att vinna ekonomiskt genom lägre driftkostnader, minskade reparationskostnader, minskat varusvinn och längre livslängd på sin investering.

Ett oerhört stort, praktiskt problem är den fyrkantiga tolkningen av kontrollintervallen. Tolkningen kan leda till ett utbrett fusk med datumen eftersom de certifierade företagen inte har möjlighet att planera kontrollerna på ett rimligt sätt.

Att för de utrustningar som har t ex intervallet ”*inom 12 månader*” alltid utföra kontrollen den 364:e dagen efter föregående kontroll är inte praktiskt hanterbart - och om kontrollen utförs tidigare förtätas perioden vilket kunden (operatören) inte vill.

Vissa utrustningar är också svåra eller omöjliga att köra under olika årstider, vilket också gör kontrollen olämplig. Det förekommer också olika tillämpningar i olika kommuner, vilket gör det förvirrande för entreprenörerna och operatörerna. I vissa kommuner utdöms miljöstraffavgifter om det går en (1) dag över det gällande intervallet.

Som en enkel lösning på detta stora problem föreslår vi att det istället för kontrolldatum införs en kontrollmånad. Denna kontrollmånad är då motsvarande den månad som en utrustning

sattes i drift/installerades om utrustningen har 12 månaders intervall. För sex månaders intervall gäller idrifttagande/installationsmånad och den 6:e månaden efter det och på samma sätt för utrustning med tre månaders intervall. Detta förslag är väl underbyggt och har diskuterats med alla berörda parter i branschen och samtliga anser att förslaget är bra. Det finns många andra områden att referera till där denna typ av kontrollperiod är väl etablerad, t ex inom bilbesiktning och hissar.

En stor utmaning ligger också i att få ut information om de nya reglerna, vilket Svenska Kyl & Värmepumpföreningen (SKVP) har arbetat hårt med under över ett år nu. Det vanligaste scenariot är att de certifierade företagen sköter hela hanteringen med kontroller och rapportering åt operatörerna. I dagsläget har de allra flesta av dessa företag kunskap om de nya reglerna. Bland operatörerna är kunskapsbristen betydligt större. Det är därför oerhört viktigt att ansvariga myndigheter sprider information om den nya lagstiftningen till alla berörda parter. På grund av stora resursbrister hos ansvarig myndighet, har Svenska Kyl & Värmepumpföreningen tillsammans med branschen arbetat med denna informationsspridning. Bland annat har en oberoende och marknadsneutral hemsida (www.alltomfgas.se) startats med information runt den nya lagstiftningen. Mottagandet i branschen har varit väldigt positivt. Det är dock mycket arbete som återstår, som att nå ut till kommunernas miljö- och hälsoskyddskontor om de stora förändringar som kommer att påverka den årliga rapporteringen. Då överträdelser av lagstiftningen föranleder utdömmande av miljöstraffavgifter är det oerhört viktigt att vi får en smidig övergång till de nya reglerna.

Artikel 6: Registrering

I EG/517/2014 artikel 6.1c står följande” c) *Huruvida mängden installerade fluorerade växthusgaser har återanvänts eller regenererats, inbegripet materialåteranvändnings- eller regenereringsanläggningens namn och adress samt, i förekommande fall, certifieringsnumret.*”

Detta kommer rent praktiskt vara besvärligt för företagen att administrera. Normalt förfarande är att företaget har en köldmedieflaska stående på verkstaden från vilken teknikerna fyller på till sina servicecylindrar. Detta skulle kräva att all information på köldmedieflaskan ska medföras ut på fältet för att sedan skrivas in i registerföringen vid utrustningen. Det är betydligt bättre att företagen redovisar sin totalt installerade mängd av regenererat (och eventuellt återanvänt) köldmedium på så sätt som tidigare gjordes (under ackrediteringen). Se bifogad *Köldmedierapport*.

I EG/517/2014 artikel 6.1c står följande” g) *Om utrustningen har nedmonterats, de åtgärder som vidtagits för att återvinna och bortska de fluorerade växthusgaserna.*”

Skrivningen behöver förtydligas med de uppgifter som fylls i samband med skrotning (nedmontering). Ytterligare önskvärd information kan kompletteras på intyget. Se bifogad skrotningsintyg.

Artikel 9: Producentansvar

Det har från mobilsidan påtalats att det för viss verksamhet är svårt att få någon att återta köldmedium (t ex hos bilåtervinningsanläggningar) för destruktions. I svenska förordningen § 27 står det att ” *Den som yrkesmässigt importerar eller överlåter köldmedier är skyldig att kostnadsfritt återta levererade köldmedier som omhändertagits och tillhandahålla behållare för detta ändamål.*”

De företag (i första hand kylgrossister) som säljer köldmedium till certifierade entreprenörer, tar idag även emot återvunnet köldmedium och skickar det sedan för destruktions i större behållare. Detta är förenat med kostnader och de etablerade grossisterna (t ex Ahlsell och Kylma) återtar köldmedier från sina kunder, d v s de som de levererat köldmedium till. Det finns ett flertal aktörer som säljer köldmedier men som inte återtar något köldmedium alls. Att tvinga de etablerade, och i branschens ögon seriösa, grossisterna att kostnadsfritt återta köldmedium oavsett om det är en kund eller inte skulle snedvrída konkurrensen än mer. En fråga vi ställer oss är hur producentansvaret ser ut för bilindustrin när det gäller luftkonditioneringen i fordonen, då fordonen levereras med köldmedium från fabrik/återförsäljare?

Artikel 10: Utbildning och certifiering

I inledningen av EG/517/2014 (6) står följande: ”*För att främja användningen av teknik som har ingen eller liten påverkan på klimatet bör utbildningen av fysiska personer som utför arbetsuppgifter varvid det används fluorerade växthusgaser omfatta information om tekniker som kan ersätta och minska användningen av fluorerade växthusgaser. Eftersom vissa alternativa till fluorerade växthusgaser som används i produkter och utrustning för att ersätta och minska användningen av fluorerade växthusgaser kan vara giftiga, brandfarliga eller under högt tryck bör kommissionen undersöka befintlig unions lagstiftning som omfattar utbildning för fysiska personer när det gäller säker hantering av alternativa kylmedel och bör, vid behov, lägga fram ett förslag till lagstiftning för Europaparlamentet och rådet för att ändra relevant unionslagstiftning.*”

Detta är väldigt viktigt att se över, så att det ställs kompetenskrav även för köldmedier som inte är f-gaser. Övergången mot naturliga köldmedier i form av koldioxid (höga tryck) och kolväten (brandfarliga) kommer ske väldigt snabbt, och utan kompetenskrav ökar risken att personer med bristande kompetens utför denna typ av installationer, vilket i sin tur ökar risken för olyckor (trycksättning, explosion, brand) och utrustning som inte går energieffektivt.

Svenska Kyl & Värmepumpföreningen ser positivt på att en företagscertifiering införs för mobilsidan eftersom det framkommit att kunskapsnivån om gällande lagstiftning har sjunkit kraftigt sedan ackrediteringen ersattes med personcertifiering. Det finns även en problematik i form av att ett alltför stort ansvar läggs på den certifierade personen och inte på företaget där han/hon är anställd.

Vi ställer oss också positiva till förslaget om en utökning av behörigheten för Kategori V.

Luftkonditioneringsystemen för motorfordon har liknande uppbyggnad oavsett tillverkare och det mest förekommande och naturliga är att en fordonsverkstad utför dessa kontroller. Idag krävs motsvarande Kategori I för de fordon som innehåller 3kg f-gaser eller mer. Det är inte rimligt att ställa samma krav på dessa personer som för de som ska göra ingrepp i stora industriella kyl- och värmepumpanläggningar.

En person- och företagscertifiering på samma sätt som för den stationära sidan (Kat I, II) är att föredra. Den skulle snabbt gå att implementera då erforderliga rutiner och verktyg finns, samt att den är kvalitetskontrollerad genom tredje part (SWEDAC).

Kapitel 3: Utsläppande på marknaden och kontroll av användning

Kapitel 4: Minskning av mängden HFC som släpps ut på marknaden

samt

Kapitel 5: Rapportering

I inledningen av EG/517/2014 (9) står följande: ” (9) *Effektiv övervakning av utsläpp av fluorerade växthusgaser är av avgörande betydelse för att mäta framstegen med att uppnå utsläppsminskningarna och bedöma effekten av denna förordning. Användning av enhetliga uppgifter av hög kvalitet vid rapporteringen av utsläpp av fluorerade växthusgaser är nödvändigt för att säkerställa kvaliteten på utsläppsrapporteringen. Medlemsstaternas inrättande av rapporteringssystem för utsläpp av fluorerade växthusgaser skulle sörja för samstämmighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (1). Uppgifter om läckage av fluorerade växthusgaser från utrustning som har samlats in av företag enligt den här förordningen kan väsentligt förbättra de rapporteringssystemen för utsläpp. På detta sätt bör det vara möjligt att kontrollera samstämmigheten mellan de uppgifter som används för att härleda utsläppen och förbättra approximationer som grundar sig på beräkningar vilket leder till en bättre uppskattning av utsläppen av fluorerade växthusgaser i de nationella växthusgasinventeringarna.*”

Svenska Kyl- & Värmepumpföreningen har under flera år fört en diskussion med ansvarig myndighet och flera kommuners miljökontor (Stockholm, Göteborg, Malmö) om att inför ett elektroniskt nationellt register. Parterna i branschen ställer sig positiva till ett sådant system. Tidigare rapporterade kommunernas miljökontor sina inhämtade uppgifter till Naturvårdsverket som då fick en samlad överblick av den svenska användningen av CFC, HCFC och HFC.

Sedan ett antal år gör inte kommunerna denna rapportering. Svenska Kyl & Värmepumpföreningen har sedan slutet av 1980-talet samarbetat med Svensk Dataförvaltning som i sin tur utvecklat programvara som ca 80% av branschens entreprenörer använder. I dessa (och även i konkurrerande företags) programvaror finns alla uppgifter om operatörernas utrustningar samlade och kan lätt exporteras. Om detta skulle göras till en portal kan behöriga personer, hos t ex Naturvårdsverket och kommunernas

miljökontor, sedan kan hämta statistik och underlag som visar hur det ser ut både för Sverige totalt och för den enskilda kommunen.

Förutom en väl underbyggd statistik finns andra fördelar i form av stora resursbesparingar (framför allt under rapporteringsperioden), frigörandet av resurser hos kommunerna för ökad tillsyn ute på fältet samt ett underlättande av det administrativa arbetet hos de certifierade företagen, operatörerna och miljöinspektörerna.

Se kommentarer under 6 Registrering som även gäller rapporteringen in till kommunen.

Ett förtydligande önskas om vad som avses med § 28 SFS 2007:846 "Informationen ska lämnas i så god tid att utrymme ges för ett ändamålsenligt samråd med tillsynsmyndigheten...."? I vissa kommuner tillämpas två veckor i andra fyra veckor.

Artikel 20: Insamling av uppgifter om utsläpp

I EG/517/2014 (Artikel 20) står följande: "*Medlemsstaterna ska inrätta rapporteringssystem för de berörda sektorer som avses i denna förordning för att i största möjliga utsträckning erhålla uppgifter om utsläpp.*"

Här vill vi igen påtala fördelarna med ett nationellt register enligt kommentarer till *Kapitel 5: Rapportering*

Kapitel 6: Slutbestämmelser

Artikel 25: Sanktioner

I EG/517/2014 (Artikel 25) står följande *1. Medlemsstaterna ska anta bestämmelser om de sanktioner som ska tillämpas vid överträdelser av denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.*

I Sverige regleras överträdelser av f-gasförordningen i Förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter. Rent generellt behöver dessa miljöstraffavgifter få en betydligt bättre nyansering för att tydligare motsvara överträdelsens art. Idag är det i princip enbart de personer och företag som finns i systemet som bestraffas med miljöstraffavgifter. Med "de i systemet" avses operatörer som finns med i kommunens register, de certifierade företagen och de certifierade personerna. De som håller sig utanför systemet fortsätter sin verksamhet i stort sett riskfritt då tillsynen utanför systemet är obefintlig. Detta leder till stor irritation hos de som uppfyller gällande lagstiftning eftersom det snedvrider konkurrensen. Vi föreslår därför kraftfulla åtgärder och höga miljöstraffavgifter för de som håller sig utanför systemet.

Några exempel:

- Operatörer av utrustning med rapporteringskrav som inte rapporteras och som anlitar företag/personer utan certifikat där sådant krävs
- Företag och personer som utan certifikat utför ingrepp där certifikat krävs

Vi tycker att miljöstraffavgift för en person med certifikat (ej utgången) men som glömt/brustit i att skicka in det årliga intyget ska lindras till max 1000 kronor.

Vi tycker att miljöstraffavgift för försenad årsrapporten ska vara betydligt lindrigare än att inte inkomma alls med årsrapport.

Vänliga Hälsningar

Per Jonasson
VD, Svenska Kyl & Värmepumpföreningen
08-762 75 41 / 070-962 75 41
per.jonasson@skvp.se

